

EUROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Odbor za vanjske poslove

2013/2081(INI)

10.9.2013

NACRT IZVJEŠĆA

o godišnjem izvješću Vijeća Europskom parlamentu o zajedničkoj vanjskoj i sigurnosnoj politici
(2013/2081(INI))

Odbor za vanjske poslove

Izvjestitelj: Elmar Brok

PR_INI

SADRŽAJ

Stranica

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA3

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o godišnjem izvješću Vijeća Europskom parlamentu o zajedničkoj vanjskoj i sigurnosnoj politici (2013/2081(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir godišnje izvješće Vijeća Europskom parlamentu o zajedničkoj vanjskoj i sigurnosnoj politici (14605/1/2012),
- uzimajući u obzir članak 36. Ugovora o Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir Međuinstitucionalni sporazum (IIA) od 17. svibnja 2006. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini i dobrom finansijskom upravljanju¹, a posebno njegov dio II., odjeljak G, stavak 43.,
- uzimajući u obzir svoje rezolucije od 12. rujna 2012.², 11. svibnja 2011.³ i 10. ožujka 2010.⁴ o godišnjim izvješćima o zajedničkoj vanjskoj i sigurnosnoj politici za 2011., 2010. i 2009. godinu,
- uzimajući u obzir stajalište koje je 8. srpnja 2010.⁵ usvojio u vezi s Europskom službom za vanjsko djelovanje (EEAS) te svoju preporuku Visokoj predstavnici Unije za zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku, potpredsjednici Europske komisije, Vijeću i Komisiji od 26. travnja 2013. o pregledu organizacije i funkcioniranja EEAS-a u 2013.,
- uzimajući u obzir deklaraciju potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku (VP/HR) o političkoj odgovornosti⁶,
- uzimajući u obzir izjavu Visoke predstavnice na plenarnoj sjednici Europskog parlamenta 8. srpnja 2010. o osnovnoj organizaciji središnje uprave Europske službe za vanjsko djelovanje⁷,
- uzimajući u obzir članak 48. i članak 119. stavak 1. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove i mišljenje Odbora za proračune (A7-0000/2013),

Svijet u kretanju: balansiranje interesa i vrijednosti nove vanjske politike EU-a

1. smatra da je za prvu četvrtinu 21. stoljeća karakteristično razdoblje duge promjene koja preobražava globalni poredak; naglašava da je za to potreban nov pristup oblikovanju novoga višepolarnog svjetskog poretka koji je uključiv i poduprt vladavinom prava i

¹ SL C 139, 14.6.2006., str. 1.

² Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0334.

³ SL C 377 E, 7. 12. 2012., str. 35.

⁴ SL C 349 E, 22. 12. 2010., str. 51.

⁵ SL C 351 E, 2. 12. 2011., str. 454.

⁶ ibid., str. 470.

⁷ ibid., str. 472.

demokracijom te univerzalnim vrijednostima, uključujući ljudska prava; napominje da na tom putu stoje mnoge prepreke, posebice u bavljenju novonastalim ovlastima u reformiranju multilateralnog sustava, rebalansiranju krhke regionalne raspodjele ovlasti i rješavanju višestrukih prijetnji nacija, nedržavnih sudionika te krhkikh država i regija;

2. naglašava da svjetska finansijska kriza i rastuća upornost novih gospodarstava u usponu stvaraju za sve strane velike političke, gospodarske, socijalne i ekološke izazove, uključujući i unutarnje probleme, a zauzima stajalište da su za bavljenje takvim izazovima potrebni kolektivna aktivnost i sklapanje saveza radi promicanja mira, sigurnosti, društvenog napretka i blagostanja zajedno s demokracijom, vladavinom prava i ljudskih prava;
3. mišljenja je da EU mora na određen utvrđen način braniti interes svojih građana u svijetu, istodobno uvijek zasnivajući svoje aktivnosti na temeljnim vrijednostima na kojima je Unija osnovana;
4. naglašava da je ovo svijet koji EU danas mora razumjeti te na osnovi kojega treba utemeljiti novu vanjsku politiku EU-a za suočavanje s tim izazovima; smatra da je potrebno da EU bude, radi očuvanja i promicanja svojih vrijednosti i svog položaja na globalnoj pozornici, ne samo koherentna i dosljedna u svojim vanjskim aktivnostima nego, prvenstveno i ponajprije, da jasno utvrdi i provede svoje strateške ciljeve, potpuno se koristeći prilikama koje joj pruža Ugovor iz Lisabona; zahtijeva da se upotrebljava instrument poboljšane suradnje kako bi se osigurala veća sposobnost za djelovanje i nadilaženje ozbiljnog problema načela veta u Vijeću;
5. izjavljuje da samo zajedničkim ili ujedinjenim djelovanjem imamo snage tražiti svoje interes i braniti svoje vrijednosti u ovom svijetu te da stoga države članice moraju – više nego prije – pokazati svoju spremnost i političku volju za kolektivne, brze i djelotvorne aktivnosti; potvrđuje da države članice stoga moraju ispuniti svoju ugovornu dužnost odanosti, i djelovanjem i duhom, prema ZVSP-u, koja je sadržana u Ugovoru iz Lisabona¹;
6. naglašava da djelotvornost vanjskog djelovanja EU-a ovisi i o potpunoj potpori njezinih građana i legitimnosti koju ona pruža te stoga poziva na blisko savjetovanje s Europskim parlamentom pri postavljanju jasnih prioriteta i ciljeva vanjske politike EU-a;

Izgradnja novog, sveobuhvatnog pristupa vanjskoj politici EU-a

7. potiče države članice da igraju konstruktivnu ulogu u vanjskoj politici EU-a, osobito u koordinaciji između svojih glavnih gradova i Bruxellesa u vezi sa stajalištima koja one donose na multilateralnim forumima; naglašava potrebu za poboljšanjem djelotvornosti Unije kao globalnoga kohezivnog sudionika tijekom razdoblja obilježenog ekonomskim

¹ „Države članice aktivno i bez zadrške podupiru vanjsku i sigurnosnu politiku Unije u duhu lojalnosti i uzajamne solidarnosti i u skladu su s djelovanjem Unije u tom području. [...] One se suzdržavaju od svakog djelovanja koje je suprotno interesima Unije ili koje bi moglo narušiti njezinu učinkovitost kao kohezivne snage u međunarodnim odnosima. Vijeće i Visoki predstavnik osiguravaju usklađenost s tim načelima.” (Članak 24. stavak 3. Ugovora o Europskoj uniji).

ograničenjima; osobito napominje da države članice također imaju važnu ulogu u djelotvornoj provedbi zajedničke sigurnosne i obrambene politike čineći dostupnima civilne i vojne kapacitete; očekuje da će se ta uloga ojačati nakon rasprave o obrani u Europskom vijeću u prosincu 2013.;

8. pozdravlja inicijativu potpredsjednice / Visoke predstavnice u vezi s razvojem koncepta „Sveobuhvatnog pristupa” radi postizanja punog potencijala Ugovora iz Lisabona; poziva potpredsjednicu / Visoku predstavnici na pokretanje rasprave s Parlamentom o najboljem načinu osiguravanja dosljedne provedbe ovog sveobuhvatnog pristupa, a osobito daljnog razvoja naše vanjske politike sukladno s našim interesima te potpore potrebnim financijskim sredstvima djelotvornim i fleksibilnim instrumentima;
9. žali zbog činjenice da EU još nije razvila strategiju svojih odnosa sa svijetom te da su njezine aktivnosti više utvrđene reakcijama nego akcijama; stoga zahtijeva temeljnu stratešku raspravu koja bi trebala uključiti Vijeće, Komisiju i Parlament;
10. stoga naglašava da sveobuhvatno razumijevanje ZVSP-a obuhvaća sva područja vanjske politike, uključujući napredno oblikovanje Zajedničke sigurnosne i obrambene politike, s naglaskom na postizanje koherentnosti i dosljednosti uz istodobno poštovanje posebnosti svake sastavnice vanjskog djelovanja; smatra da bi pod vodstvom potpredsjednice / Visoke predstavnice trebala postojati bliskija suradnja oko unutarnje politike EU-a i odabira politika država članica u ključnim područjima, poput prijevoza i energije, ako za njih postoje jasne nadnacionalne implikacije;
11. poziva Vijeće i potpredsjednicu / Visoku predstavnici da odgovore na preporuku Parlamenta o pregledu organizacije i djelovanja EEAS-a 2013. kako bi se osigurao daljnji razvoj prikladne strukture u sklopu EEAS-a (uz sudjelovanje nadležnih uprava Komisije), u koji su integrirane geografska i tematska stručnost te koji vodi sveobuhvatan pristup planiranju, oblikovanju i provedbi politika;

Omogućivanje vodstva i usklađenosti u vanjskoj politici EU-a

12. naglašava političku ulogu vodstva za koju se očekuje da će je potpredsjednica / Visoka predstavnica imati u osiguravanju jedinstva, dosljednosti i djelotvornosti aktivnosti Unije; napominje da je potpredsjednica / Visoka predstavnica u svom pregledu EEAS-a prepoznala područja u kojima je potrebno ojačati njezinu ulogu i učiniti je djelotvornijom u pokretanju, izvršavanju i osiguravanju sukladnosti s odlukama ZVSP-a te je izdala preporuke za osiguravanje bliske koordinacije s Komisijom, uz puno korištenje svojim položajem potpredsjednice Komisije;
13. ponavlja svoju potporu vodstvu potpredsjednice / Visoke predstavnice u pregovorima s Iranom u teškim okolnostima i čestita joj na njezinu uspjehu u okupljanju strana u razgovoru između Kosova i Srbije koji je omogućila EU; smatra da bi se ti primjeri vodstva i postavljanja prioriteta trebali primijeniti i u susjedstvu EU-a i kao odgovor na luk strateških izazova koji se proteže od središnje Azije do Bliskog istoka te roga Afrike preko Sahela; izražava svoju volju za pružanje potpore tom procesu;
14. poziva na pregled raspodjele i osiguravanja osoblja za izaslanstva EU-a kako bi se osiguralo da učinkovitost, vidljivost i predstavljanje Unije u trećim državama odražavaju

naše političke ambicije i očekivane prioritete; poziva da se takav pregled raspravi s nadležnim odborom Parlamenta, osobito ako je za određeni ishod potrebna preraspodjela resursa ili odluka za otvaranje ili zatvaranje izaslanstava u trećim državama;

Usklađivanje ciljeva s odgovarajućim resursima

15. u pogledu raspona izazova i zahtjeva angažmana EU-a u svijetu propituje razloge Vijeća za smanjenje višegodišnjega finansijskog okvira, koji će smanjiti sposobnost Unije za promicanje mira, sigurnosti i gospodarskog razvoja te njezine vjerodostojnosti u vezi s takvim nastojanjima; upozorava da ako se takva smanjenja primjenjuju neusklađeno, postoji rizik od ugrožavanja djelotvornog ostvarivanja naših vrijednosti, kao i naše kolektivne sposobnosti za promicanje sigurnosti, stabilnosti i blagostanja u našem susjedstvu i dalje;
16. istodobno prepoznaje potrebu za donošenjem strateških odabira i utvrđivanje prioriteta kako bi se osiguralo da se Unijina sredstva upotrebljavaju na usmjereni i djelotvoran način;
17. naglašava važnost osiguravanja potpunog financiranja novih finansijskih instrumenata vanjske politike koje razmatraju Parlament i Vijeće, a koji su u skladu s potrebama unapređenja Unijinih strateških interesa i mogu se prilagoditi u skladu s promjenjivim političkim okolnostima;
18. ustraje u tome da bi pregled dijela IIA o proračunskoj stezi i dobrom upravljanju financijama iz 2006. trebao označiti korak naprijed prema većoj transparentnosti s obzirom na ZVSP; smatra da su za demokratski nadzor potrebne odvojene proračunske linije za svaku pojedinu misiju ili operaciju Zajedničke sigurnosne i obrambene politike, uključujući rad posebnih predstavnika EU-a, popraćen usmjerениm – ali transparentnim – postupcima unutarnjeg prijenosa novca ako to okolnosti zahtijevaju;

Ocenjivanje postignuća potpredsjednice / Visoke predstavnice i Vijeća u 2011.

19. pozdravlja korake koje je Vijeće, uz potporu potpredsjednice / Visoke predstavnice, poduzelo u godišnjem izvješću za 2011. prema utvrđivanju vanjske politike Unije u perspektivnom i strateškom dokumentu o politici;
20. napominje napore uložene u bavljenje nedostacima naglašenima u posljednjoj rezoluciji Parlamenta o toj temi, osobito razvojem novih misija Zajedničke sigurnosne i obrambene politike u sklopu okvira Unijina cijelokupnog pristupa određenoj državi ili regiji;
21. međutim, smatra da godišnje izvješće Vijeća ne uspijeva u cijelosti na važan način iskoristiti ambicije Ugovora iz Lisabona te stoga ubuduće poziva na sljedeće:
 - **uspostavljanje** jasnih prioriteta i strateških smjernica za ZVSP kao ključan dio postupka učinkovitije primjene naših diplomatskih, gospodarskih i finansijskih resursa te – po potrebi – resursa za upravljanje kriznim situacijama u ostvarivanju vanjske i sigurnosne politike Unije;
 - **određivanje** okvira za ocjenu postojećih strateških partnera i razvoja novih partnerstava, uključujući s međunarodnim i regionalnim organizacijama;
 - **određivanje** plana za napredak u vezi s važnim novostima Ugovora iz Lisabona,

- osobito trajno strukturirane suradnje u vezi s obranom te poboljšane uloge i više sredstava za Europsku obrambenu agenciju;
- **bavljenje** akutnim problemima u donošenju odluka u vezi sa Zajedničkom sigurnosnom i obrambenom politikom koji za posljedicu imaju neshvatljiva kašnjenja između donošenja političkih odluka za pokretanje misije i stvarnog postavljanja te misije na terenu, a najnoviji u mnoštvu takvih primjera jesu Libija i Mali;
22. poziva Vijeće da zatraži da potpredsjednica / Visoka predstavnica u sljedećem godišnjem izvješću iznese ciljeve svoje vanjske politike za 2014. i 2015. godinu, zajedno s vremenskim okvirom i sredstvima potrebnima za njihovu provedbu; naglašava da se ti prioriteti trebaju usmjeriti na strateške ciljeve EU-a, počevši s transatlantskim partnerstvom, gospodarskim i političkim razvojem svojih istočnih i južnih susjedstava te mirovnim procesom na Bliskom istoku;
23. poziva Vijeće i potpredsjednicu / Visoku predstavnici da se prilikom izrade budućih godišnjih izvješća o ZVSP-u u ranoj fazi udruže s Odborom za vanjska pitanja kako bi raspravili ciljeve vanjske politike za nadolazeće godine i građanima EU-a pružili jasnu izjavu u vezi s razvojem, prioritetima i napretkom Unijine vanjske politike;
24. pozdravlja inicijativu održavanja sastanka na vrhu Europskog vijeća u prosincu 2013. o budućnosti europske obrane kao prilike za pregled strateških ciljeva i sigurnosnih interesa EU-a, koncepata koje je potrebno dalje razvijati u Bijeloj knjizi o europskoj obrani;

Strateški prioriteti: koncentrični krugovi mira, sigurnosti i društveno-gospodarskog napretka

25. poziva na sastavljanje budućih odluka o strateškim partnerima u skladu s prioritetima vanjske politike Unije te da se Parlament redovito unaprijed obavještava o odlukama o budućim partnerstvima, osobito kada takva partnerstva primaju finansijsku potporu iz proračuna Unije ili uključuju blizak ugovorni odnos s EU-om;
- **SAD**
26. snažno vjeruje da je SAD najvažniji strateški partner EU-a; stoga potiče EU da pruži jasan politički prioritet produbljenju transatlantskih odnosa na svim razinama te njihovu širenju radi uključivanja drugih transatlantskih partnera;
27. zauzima stajalište da EU i SAD trebaju blisko surađivati s obzirom na mirno rješavanje kriza poput onih u Iranu i na Bliskom istoku;
28. pozdravlja najavu u vezi s pokretanjem pregovora o Transatlantskom trgovinskom i investicijskom partnerstvu koje bi europskom gospodarstvu i gospodarstvu SAD-a moglo pružiti važan poticaj i potaknuti napredak drugih međunarodnih sporazuma; podsjeća na potrebu osnivanja Transatlantskog političkog vijeća; napominje da bi u međuvremenu nastavak prakse održavanja godišnjih sastanaka na vrhu EU-a i SAD-a pružio priliku za utvrđivanje zajedničkih ciljeva i koordiniranje strategija u vezi s prijetnjama i izazovima od globalne važnosti i razvojem zajedničkog pristupa novonastalim silama;

29. smatra da je radi izgradnje povjerenja potrebno da SAD donese drastične promjene u svojim aktivnostima prikupljanja podataka usmjerenih protiv EU-a i njezinih građana;

• **Rusija**

30. ponavlja svoju potporu Unijinoj politici kritičkog odnosa prema Rusiji; smatra Rusiju važnim strateškim partnerom i susjedom; pozdravlja suradnju s Rusijom u vezi s važnim međunarodnim pitanjima, na primjer u vezi s Iranom;

31. ipak, žali zbog činjenice što se Rusija u Vijeću sigurnosti UN-a koristi svojim pravom veta za potkopavanje mogućnosti međunarodne zajednice da djeluje kao odgovor na stanja poput humanitarne tragedije i spirale nasilja u Siriji;

32. i dalje izražava zabrinutost u vezi s predanošću Rusije vladavini prava, pluralističkoj demokraciji i ljudskim pravima; naglašava da bi jačanje vladavine prava u svim područjima ruskoga javnog života, uključujući i gospodarstvo, bilo konstruktivan odgovor na nezadovoljstvo koje izražavaju mnogi građani Rusije te je nužno za izgradnju istinskog, konstruktivnog partnerstva između EU-a i Rusije;

33. naglašava volju EU-a da pridonese Partnerstvu za modernizaciju i svakom sljedniku trenutačnog sporazuma o partnerstvu i suradnji povezanog s napretkom Rusije u vezi s ljudskim pravima, vladavinom prava i pluralističkom demokracijom;

34. kritizira rusku uporabu instrumenata energetske i trgovinske politike kršenjem međunarodnih normi (npr. Helsinškog završnog akta) radi ucjenjivanja država iz susjedstva Europske unije radi ometanja njihovih suverenih odluka; smatra da je nužno da Rusija donese konstruktivno stajalište u vezi sa zamrznutim sukobima;

• **Kina**

35. potiče EU na daljnji razvoj njezina strateškog partnerstva s Kinom; poziva EU i njezine države članice na jednoglasnu komunikaciju s kineskom vladom; poziva na razvoj dalnjih sektorskih razgovora i jačanje razgovora o ljudskim pravima, pozdravljajući istodobno gotovo 60 sektorskih razgovora;

36. naglašava da je suradnja između EU-a i Kine u multilateralnom okruženju ključna za bavljenje globalnim izazovima, uključujući one povezane s gospodarskim i financijskim problemima, klimatskim promjenama, zaštitom okoliša i uporabom ograničenih prirodnih resursa planeta te kao odgovor na sukobe poput onoga u Siriji i izazove koje predstavljaju Iran i Sjeverna Koreja u vezi s neširenjem;

37. kritizira stalna kršenja ljudskih prava i prava kulturnih i religijskih manjina u Kini, na primjer u Tibetu;

• **Japan**

38. naglašava potrebu za jačanjem Unijinih odnosa s Japanom kao strateškim partnerom i velikim međunarodnim sudionikom koji s EU-om dijeli njezine demokratske vrijednosti i prirodan je partner u suradnji na multilateralnim forumima; raduje se pregovorima u vezi

sa sveobuhvatnim okvirnim sporazumom i sporazumom o slobodnoj trgovini;

- **Indija**

39. poziva EU i njezine države članice na jačanje svojih odnosa s Indijom na temelju promicanja demokracije, društvene uključivosti, vladavine prava i ljudskih prava te izražava zadovoljstvo zbog brzog napretka u vezi s pregovorima oko sveobuhvatnog sporazuma o slobodnoj trgovini između EU-a i Indije koji će potaknuti razmjenu između EU-a i Indije te gospodarski rast;

- **Širenje EU-a**

40. naglašava da članstvo u EU-u pruža stabilnost u međunarodnom okruženju koje se brzo mijenja te da pripadnost Europskoj uniji nastavlja pružati perspektivu društveno-gospodarskog razvoja; zauzima stajalište da je širenje u dugoročnom strateškom interesu EU-a, koji nužno nije moguće mjeriti kratkoročnim bilancama i potrebno je uzeti u obzir kapacitet EU-a, kao i istinsku predanost tih država preuzimanju svojih odgovornosti i bavljenju izvanrednim problemima na putu prema pristupanju EU-u;

- **Susjedstvo EU-a**

41. napominje, uzevši u obzir događaje u brojnim državama, da je Europska politika susjedstva u krizi; stoga smatra da, zbog solidarnosti i radi našeg interesa za miran i slobodan razvoj, EU mora snažno usmjeriti svoje instrumente, između ostalog i jačanjem multilateralnih pristupa u regiji; naglašava da EU treba dati veći prioritet Europskoj politici susjedstva;

- **Istočno susjedstvo**

42. podsjeća da je istočno susjedstvo od strateške važnosti i podsjeća na europsku perspektivu tih država; poziva na ulaganje većih napora za postizanje ciljeva Istočnog partnerstva i veću političku predanost tome; pozdravlja napredak postignut u pregovorima o sporazumima o pridruživanju i dubokim i sveobuhvatnim sporazumima o slobodnoj trgovini između EU-a i njezinih istočnih partnera te ih poziva da zadovolje uvjete za uspješnost sastanka na vrhu u Vilniusu u studenom 2013.;

43. žali, međutim, što je cjelokupno stanje u vezi s demokratskim standardima i poštovanjem ljudskih prava u većini država Istočnog partnerstva slabo napredovalo, ako ne i pogoršalo se; nadalje, naglašava da je potrebno riješiti sve zamrznute sukobe te da bi se EU trebala opremiti za aktivniju ulogu u tom smislu; ponavlja svoje stajalište da bi razvoj odnosa trebao biti uvjetovan značajnom predanošću demokraciji i vladavini prava;

44. podsjeća da su demokratske reforme koje promiče EU u interesu samih država te da one mogu pridonijeti njihovu gospodarskom i društvenom razvoju; ističe da će snažne demokratske institucije i bliskije veze s EU-om putem sporazuma o pridruživanju ojačati suverenost tih država protiv utjecaja moćnih susjeda; ponovno potvrđuje spremnost EU-a da tim državama bude pouzdan i snažan partner na temelju zajedničkih vrijednosti koje dijele te da ih dijeli zajedno sa svim prednostima pravne stečevine EU-a iz sporazuma Gospodarskog prostora plus;

45. naglašava da, iako je sporazum između EU-a i Ukrajine parafiran, potpisana i ratificirana može biti samo ako Ukrajina ispunila potrebne zahtjeve u skladu sa zaključcima Vijeća o Ukrajini od 10. prosinca 2012.; ponavlja svoj poziv ukrajinskom parlamentu i vlasti na hvatanje u koštac s problemom selektivne pravde, ponajprije trenutačnim puštanjem Julije Timošenko te provedbom reformi navedenih u zajednički dogovorenom Planu o pridruživanju, uključujući pravosudnu reformu (npr. Ured glavnog tužitelja) i reformu izbornog zakona; poziva Ukrajinu da izmjeni svoj kazneni zakon uklanjanjem kaznenih sankcija za djela koja su očito političke naravi, a koja su počinili državni dužnosnici djelujući u službenom svojstvu;

- **Južno susjedstvo i Bliski istok**

46. poziva da načela koja su temelj novog pristupa Europske politike susjedstva, kako su to u odgovarajućoj zajedničkoj komunikaciji naveli potpredsjednica / Visoka predstavnica i Komisija¹, osobito „više-za-više”, načela diferencijacije i uzajamne odgovornosti te „partnerstvo za društvo”, budu u punoj primjeni te da pomoći Uniji bude potpuno usklađena s tim novim pristupom;

47. podsjeća na svoju potporu potpredsjednicima / Visokoj predstavnici za upotrebu novih koncepata, poput Radne skupine za južno Sredozemlje, kao načina za maksimiziranje učinka poluge koji se postiže financiranjem od EU-a i njegovih partnera na korist građana tih država; očekuje opipljive ishode od takvih inovativnih pristupa u smislu bolje koordinacije doprinosa između EU-a i država članica, izgradnje kapaciteta za države korisnice i odgovornosti njihovih uprava;

48. naglašava stratešku važnost razgovora i suradnje EU-a s Turskom u vezi sa stabilnošću, demokracijom i sigurnošću, posebice vezano za šire područje Bliskog istoka; primjećuje da je Turska snažno i više puta osudila nasilje sirijskog režima protiv civila te da pruža vitalnu humanitarnu pomoći Sirijcima koji bježe preko granice; naglašava da bi rastući međunarodni položaj Turske također trebao biti temeljen na njezinoj predanosti demokraciji i vladavini prava kod kuće;

49. izražava svoju duboku zabrinutost zbog stanja u Egiptu i prekomernog nasilja koje dolazi sa svih strana, uključujući snage državne sigurnosti i snage opozicije; naglašava da EU ne smije zauzimati strane te pozdravlja odluku ministara vanjskih poslova EU-a od 21. kolovoza 2013. da se obustave sve dozvole za izvoz opreme kojom bi se moglo koristiti u svrhe unutarnje represije; potiče vojsku i Muslimansku braću da svoja neslaganja riješe mirnim razgovorom i poziva na donošenje uključivog političkog sporazuma te što skoriji prijenos vlasti na demokratski izabrane vode;

50. žali zbog uvođenja EU-ova embarga na oružje Siriji s obzirom na to da je to opasan korak prema ponovnoj nacionalizaciji vanjske politike EU-a; osuđuje tragično krvoproljeće u Siriji koje i dalje traje, a koje je dosad imalo razoran humanitarni učinak, uključujući i na susjedne države, osobito Jordan, Libanon i Tursku; poziva UN na hitnu i cijelovitu istragu u vezi s užasnim napadom kemijskim oružjem te na zajednički međunarodni odgovor;

¹ Zajednička komunikacija od 25. svibnja 2011. naslovljena „Novi odgovor Susjedstvu koje se mijenja: revizija Europske politike susjedstva“ (COM(2011)0303); zajednička komunikacija od 20. ožujka 2013. naslovljena „Europska politika susjedstva: rad prema snažnijem partnerstvu“ (JOIN(2013)0004).

naglašava hitnost sazivanja razgovora Ženeva II. radi pokretanja političkog rješenja i privođenja kraju smrtonosne spirale nasilja;

51. izražava zabrinutost zbog nedostatka napretka u pregovorima između država EU-a „3-plus-3” i Irana u vezi s neširenjem nuklearnog oružja i upozorava na rizike za regionalnu i globalnu sigurnost u slučaju neuspjeha tih pregovora; podupire EU, SAD, Rusiju i Kinu u postizanju neširenja nuklearnog oružja i stoga vjeruje da će, ako Iran nastavi odbijati dobrovoljno zauzdati svoj nuklearni program, države EU-a „3-plus-3” razmotriti dodatne sankcije; poziva novu iransku vladu na brzu i konstruktivnu suradnju s međunarodnom zajednicom;
52. izražava nadu u vezi s bliskoistočnim mirovnim pregovorima i podsjeća da je rješavanje sukoba na Bliskom istoku od temeljnog interesa za EU, kao i za te države i države tog šireg područja; stoga naglašava da je potreba za napretkom zbog trenutačnih promjena u arapskom svijetu, sirijske krize te posebice nestabilnog stanja na širem području Bliskog istoka još hitnija; poziva države članice da pronađu zajedničko stajalište za odlučnije akcije EU-a u bliskoj suradnji s Arapskom ligom i drugim članicama Kvarteta;

– **Latinska Amerika**

53. pozdravlja politički dijalog između EU-a i Latinske Amerike, uključujući sastanke na vrhu država i Parlamentarnu skupštinu EUROLAT-a;
54. vjeruje da EU i države Latinske Amerike imaju zajedničku predanost društveno održivom gospodarskom razvoju i zajedničku privrženost demokratskim vrijednostima i vladavini prava;
55. izražava svoju predanost postupku pregovora o sporazumu o pridruživanju između EU-a i Mercosura te napominje predanost objiu strana razmjeni ponuda u vezi s pristupom tržištu do kraja 2013.; napominje da bi takav dogovor predstavljaо napredak u strateškim odnosima s Latinskom Amerikom;
56. naglašava potrebu jačanja kontakata i koordinacija s latinoameričkim partnerima u multilateralnim forumima;

– **Afrika**

57. napominje da pripreme za četvrti sastanak na vrhu EU-a i Afrike 2014. pružaju priliku za nadilaženje institucionalne izgradnje kapaciteta na kontinentalnoj razini prema osnivanju političkog partnerstva za mir, sigurnost i društveno-gospodarski razvoj, uključujući i na podregionalnoj razini;
58. naglašava važnost strategija EU-a u vezi s rogom Afrike i regijom Sahel kao ključnog sredstva za suočavanje sa složenošću sigurnosnih i razvojnih izazova koji utječu na te regije koje obuhvaćaju širinu Afrike;
59. podsjeća da je za dugoročnu stabilnost, sigurnost i teritorijalni integritet tih dviju regija potrebno ne samo pobijediti radikalne ekstremiste i trgovce oružjem, drogom i ljudima nego i promicati pomirenje i alternative nezakonitim aktivnostima za osiromašene ljude i

nezaposlenu mladež;

– **Srednja Azija**

60. podupire EU-ovo promicanje regionalnog pristupa srednjoj Aziji, koji je nužan za hvatanje u koštač s regionalnim problemima; poziva da angažman EU-a na tom području bude povezan s napretkom demokratizacije, ljudskih prava, dobrog upravljanja, održivog društveno-gospodarskog upravljanja, vladavine prava i borbe protiv korupcije, ali da je istodobno svjestan strateških interesa EU-a;
61. također naglašava važnost dijaloga EU-a s državama Srednje Azije o pitanjima regionalne sigurnosti, posebice u vezi sa stanjem u Afganistanu nakon 2014.;
62. napominje da su države srednje Azije koje su bogate energijom i prirodnim resursima potencijalno značajne za diversifikaciju izvora i opskrbnih putova EU-a; poziva Europsku službu za vanjsko djelovanje i Komisiju da nastave podupirati projekte diversifikacije opskrbe energijom, poput Južnog koridora i Transkasijskog plinovoda;

• **Afganistan**

63. izražava duboku zabrinutost zbog nastavljenog nasilja u Afganistanu; potiče afganistsansku vladu da se pripremi na potpuno preuzimanje odgovornosti nakon povlačenja međunarodnih snaga od 2014.; poziva države članice da se pripreme za pružanje potpore vojnom i civilnom izgrađivanju kapaciteta afganistanske vlade i njezinih nacionalnih sigurnosnih snaga radi stvaranja stabilnosti i sigurnosti kao preduvjeta za razvoj, izbjegavajući stvaranje vakuma kada nakon 2014. država preuzme potpunu odgovornost za svoju sigurnost;
64. naglašava potrebu za boljom suradnjom unutar podregije Srednje Azije te s Rusijom, Pakistanom, Indijom i Iranom radi suočavanja s izazovima prekogranične trgovine ljudima i dobrima te borbe protiv nezakonite proizvodnje i trgovine drogom; upozorava na rizik od prelijevanja tih problema na susjedne države i šиру podregiju nakon 2014.;
65. naglašava ključnu ulogu Pakistana u borbi protiv terorizma;

– **Azija**

65. poziva EU na veću prisutnost u Azijско-pacičkoj regiji, ne usredotočujući se samo na Kinu, Indiju i Japan; smatra plan djelovanja iz Bandar Seri Begawana za jačanje partnerstva između Saveza država jugoistočne Azije (ASEAN) i EU-a važnim korakom; također, Sporazum o prijateljstvu smatra prilikom za produbljivanje suradnje i raduje se opljivim ishodima u tom pogledu;
66. naglašava potrebu zaključivanja pregovora oko sporazuma o partnerstvu i suradnji te sporazuma o političkom okviru s nekoliko država jugoistočne i istočne Azije radi jačanja i uzdizanja odnosa EU-a s tom regijom;
67. naglašava važnost azijsko-pacičke regionalne sigurnosti i izražava zabrinutost zbog napetosti, uključujući teritorijalne sporove u vezi s istočnim i južnim kineskim morem, kao i povećanu zabrinutost zbog Sjeverne Koreje; predlaže da EU zauzme aktivniju ulogu

te poziva da se sve zainteresirane strane uključe u mehanizme dijaloga i suradnje, posebice u multilateralnom okruženju, u pogledu važnosti stabilnosti na tom području za pomorsku sigurnost i komercijalne interese EU-a;

68. prima na znanje uloženi napor prema suradnji između EU-a i SAD-a koja slijedi osovinu Azije, što se vidjelo na zajedničkom pristupu podizanja sankcija Mjanmaru; stoga poziva na veću koordinaciju politika SAD-a i EU-a prema Aziji, zajedno s ključnim partnerima poput Australije i Novog Zelanda;
69. podsjeća na prvi strateški dijalog između EU-a i Pakistana održan u lipnju 2012. i na predanost konstruktivnim raspravama o poboljšanju bilateralne suradnje i zajedničkim stajalištima o regionalnim i međunarodnim pitanjima od zajedničkog interesa, uključujući i proaktivnije uključivanje u borbu protiv terorizma; poziva potpredsjednicu / Visoku predstavnici da obaveštava Parlament o praćenju tog strateškog dijaloga i pripremama za sljedeći, koji bi se trebao održati u Bruxellesu 2013.;
70. pozdravlja stalne napore Tajvana za održavanje mira i stabilnosti u Azijsko-pacifičkoj regiji; prepoznaće napredak u odnosima između Kine i Tajvana, posebice u napredovanju gospodarskih veza, turističke i kulturne suradnje; ponavlja svoju čvrstu potporu potpunom sudjelovanju Tajvana u relevantnim međunarodnim organizacijama i aktivnostima, uključujući i u Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji; potiče bliskiju bilateralnu suradnju između EU-a i Tajvana na područjima poput trgovine, istraživanja, kulture, obrazovanja i zaštite okoliša;
71. i dalje je duboko zabrinut zbog nastavka ispitivanja snažnih nuklearnih uređaja i raketa dugog dometa u Sjevernoj Koreji te njihov razvoj smatra ozbiljnom prijetnjom međunarodnom miru, stabilnosti i sigurnosti;

– **Multilateralni partneri**

72. vjeruje da se skupina G-20 može pokazati kao koristan i osobito prikladan forum za uključivu izgradnju konsenzusa na temelju partnerstva te da može poticati konvergenciju, uključujući regulatornu konvergenciju; međutim, zauzima stajalište da G-20 pretvaranjem zaključaka sa sastanaka u održive politike koje se suočavaju s kritičnim izazovima tek treba dokazati svoju vrijednost;
73. napominje da je nedavna kriza naglasila rastuću nemogućnost Vijeća sigurnosti UN-a da zbog svojih struktura i metoda rada djeluje kao odgovor na ozbiljne prijetnje međunarodnom miru i sigurnosti;
74. poziva EU i njezine države članice da ponovno potvrde predanost EU-a unapređivanju djelotvornog multilateralizma, sa sustavom UN-a u njegovu središtu, putem poboljšanja reprezentativnosti, odgovornosti i djelotvornosti UN-a; naglašava važnost suradnje s drugim međunarodnim partnerima radi pružanja odgovora na međunarodne izazove; naglašava da mjesto za EU u proširenom Vijeću sigurnosti UN-a ostaje središnji dugoročni cilj EU-a; nadalje, poziva države članice da, radi jačanja naše prisutnosti u sklopu sustava UN-a, koordiniraju svoja nastojanja pri odabiru starijih službenika za radna mjesta visoke razine u UN-u i drugim međunarodnim institucijama;

75. poziva EU i njezine države članice na suradnju s partnerima u jačanju uloge regionalne organizacije u održavanju mira, sprečavanju sukoba, upravljanju civilnim i vojnim krizama te rješavanju sukoba; naglašava potrebu za suradnjom s partnerima kako bi se osiguralo da se koncept „Responsibility to Protect” (R2P) usredotočuje na sprečavanje, zaštitu i rekonstrukciju nakon sukoba; naglašava potrebu za razvojem djelotvornijih smjernica i kapaciteta za medijaciju, uključujući suradnju između EU-a i UN-a;
76. pozdravlja obveze koje su EU i NATO preuzeli za jačanje svoga strateškog partnerstva; primjećuje da je trenutačna globalna i europska gospodarska kriza potaknula hitno potrebne napore za traženje isplativijih operativnih kapaciteta i u EU-u i NATO-u; poziva na donošenje hitnog političkog rješenja za blokadu suradnje u sklopu sporazuma Berlin Plus, koja sputava izglede za djelotvorniju suradnju tih dviju organizacija;
77. poziva potpredsjednicu / Visoku predstavnici da integrira kibernetičku sigurnost u vanjsko djelovanje EU-a te da razvije mreže partnera sličnih mišljenja za bavljenje prijetnjama i izazovima za kibernetičku sigurnost; naglašava da je potrebno uložiti napore kako bi se osiguralo da se postojeći međunarodni pravni instrumenti provode u kibernetičkom području;
78. ponavlja svoj poziv potpredsjednicu / Visokoj predstavnici da uzme u obzir djelotvornost strategije EU-a za borbu protiv širenja oružja za masovno uništenje, kao i njezinih politika za suočavanje s konvencionalnim oružjem, uključujući i s izvozom oružja;
79. pozdravlja koordinirani pristup EU-a tijekom pregovora o Ugovoru o trgovini oružjem, koji je imao uspješan ishod; poziva države članice da žurno ratificiraju Ugovor kako bi nakon pristanka Parlamenta mogao stupiti na snagu; poziva na stručnost s obzirom na potpuni prijenos pravila za upravljanje izvozom oružja na EU;
80. podupire dijalog u vezi s reformom Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESSION) i pokretanje postupka Helsinki 40+ u prosincu 2012., koji pruža strateški plan za jačanje OESSION-a; potpuno podupire aktivnosti Ureda za demokratske institucije i ljudska prava, koji obavlja neprocjenjiv posao na području promicanja i zaštite ljudskih prava i demokratskih standarda;
81. pozdravlja sve važniju ulogu regionalnih organizacija, osobito Arapske lige, GCC-a („Gulf Cooperation Council”), Organizacije islamske konferencije i Organizacije za gospodarsku suradnju te poziva EU da ojača svoju suradnju, posebice u vezi s pitanjima povezanimi s procesima tranzicije i upravljanjem kriznim situacijama u južnom susjedstvu; pozdravlja napore EU-a u vezi s pomoći Arapskoj ligi pri njezinom procesu integracije;
- ◦ ◦
82. nalaže svom predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica, glavnom tajniku Ujedinjenih naroda, glavnom tajniku NATO-a, predsjedniku Parlamentarne skupštine NATO-a, predsjedniku OESSION-a, predsjedniku Parlamentarne skupštine OESSION-a, predsjedniku Odbora ministara Vijeća

Europe te predsjedniku Parlamentarne skupštine Vijeća Europe.